TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Nông sản Việt trước yêu cầu mới khi xuất khẩu vào thị trường EU

08:39 09/03/2026

Thị trường Liên minh châu Âu (EU) đang đặt ra những tiêu chuẩn ngày càng khắt khe đối với hàng hóa nhập khẩu, đặc biệt là các sản phẩm nông, lâm sản. Quy định chống phá rừng của EU (EUDR) được xem là một trong những yêu cầu quan trọng buộc các doanh nghiệp xuất khẩu phải thay đổi phương thức quản lý và sản xuất. Trong bối cảnh đó, ngành nông nghiệp Việt Nam đang đứng trước cơ hội thúc đẩy chuyển đổi số, minh bạch hóa chuỗi cung ứng và nâng cao năng lực quản trị.

Theo đánh giá của các cơ quan chuyên môn, việc tuân thủ các tiêu chuẩn mới của EU không chỉ giúp hàng hóa Việt Nam duy trì thị phần tại thị trường này mà còn tạo nền tảng để thâm nhập sâu hơn vào các thị trường cao cấp khác trên thế giới. Khi thương mại quốc tế ngày càng chú trọng đến yếu tố bền vững, khả năng đáp ứng các tiêu chuẩn môi trường và truy xuất nguồn gốc sẽ trở thành lợi thế cạnh tranh quan trọng.

Bộ Nông nghiệp và Môi trường cho biết kim ngạch xuất khẩu nông, lâm, thủy sản của Việt Nam sang EU dự kiến đạt khoảng 9,24 tỷ USD vào năm 2025, chiếm hơn 13% tổng giá trị xuất khẩu của toàn ngành. Con số này cho thấy EU tiếp tục là một trong những thị trường trọng điểm đối với nông sản Việt Nam.

Xuất khẩu nông sản sang EU phải đáp ứng EUDR.

Trong số các mặt hàng xuất khẩu chủ lực, cà phê đang ghi nhận mức tăng trưởng nổi bật. Sản lượng xuất khẩu sang EU đạt hơn 666.000 tấn với kim ngạch khoảng 3,63 tỷ USD, tăng mạnh so với cùng kỳ. Nhiều quốc gia trong khối như Đức, Italia, Tây Ban Nha và Hà Lan vẫn duy trì vai trò là những thị trường tiêu thụ cà phê Việt Nam lớn nhất.

Tuy nhiên, để duy trì đà tăng trưởng này, doanh nghiệp Việt Nam phải đối mặt với nhiều yêu cầu mới từ phía EU. Nếu trước đây yếu tố giá cả đóng vai trò quyết định trong cạnh tranh, thì hiện nay các tiêu chuẩn về môi trường, xã hội và quản trị đang trở thành tiêu chí quan trọng.

Theo quy định EUDR, các sản phẩm nông, lâm nghiệp khi xuất khẩu vào EU phải chứng minh không liên quan đến hoạt động phá rừng sau mốc thời gian quy định. Doanh nghiệp cần cung cấp thông tin chi tiết về nguồn gốc nguyên liệu, bao gồm tọa độ địa lý chính xác của khu vực sản xuất cũng như các dữ liệu liên quan đến tính hợp pháp của hoạt động sử dụng đất.

Những yêu cầu này đặt ra áp lực lớn đối với doanh nghiệp và nông hộ trong chuỗi cung ứng, đặc biệt là các đơn vị sản xuất quy mô nhỏ. Tuy vậy, nhiều chuyên gia cho rằng đây cũng là cơ hội để ngành nông nghiệp Việt Nam tái cấu trúc theo hướng bền vững và hiện đại hơn.

Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – EU (EVFTA) đã mở ra nhiều lợi thế cho hàng hóa Việt Nam khi nhiều dòng thuế đối với nông sản và sản phẩm gỗ được

giảm về 0%. Tuy nhiên, khi rào cản thuế quan dần được gỡ bỏ, các yêu cầu kỹ thuật và tiêu chuẩn bền vững lại trở thành yếu tố quyết định khả năng tiếp cận thị trường.

Trong bối cảnh đó, chuyển đổi số và quản lý dữ liệu được xem là giải pháp quan trọng để đáp ứng các quy định mới. Công nghệ viễn thám, bản đồ số và hệ thống truy xuất nguồn gốc đang được khuyến khích áp dụng nhằm kiểm soát chặt chẽ quá trình sản xuất và sử dụng đất.

Các chuyên gia khuyến nghị trong giai đoạn 2025–2027, Việt Nam cần tập trung hoàn thiện hệ thống bản đồ vùng nguyên liệu bằng công nghệ định vị GPS, đồng thời xây dựng cơ sở dữ liệu đầy đủ phục vụ truy xuất nguồn gốc. Bên cạnh đó, việc nâng cao năng lực quản trị dữ liệu và minh bạch thông tin trong chuỗi cung ứng cũng là yếu tố then chốt giúp doanh nghiệp đáp ứng yêu cầu của thị trường EU.

Việc thích ứng với các tiêu chuẩn mới có thể khiến chi phí tuân thủ tăng lên trong ngắn hạn, nhưng về lâu dài sẽ giúp nâng cao giá trị và uy tín của nông sản Việt Nam trên thị trường quốc tế. Nếu tận dụng tốt cơ hội chuyển đổi này, ngành nông nghiệp Việt Nam không chỉ giữ vững vị thế tại EU mà còn mở rộng khả năng tiếp cận nhiều thị trường cao cấp khác trong tương lai.

Nam Sơn *(t/h)*